

"LĀČPLĒŠA TĒMA LATVIEŠU APZIŅĀ,
LITERATŪRĀ, MĀKSLĀ UN
LU MĀCĪBSPĒKU PĒTĪJUMOS"

"LĀČPLĒŠA TĒMA LATVIEŠU APZIŅĀ, LITERATŪRĀ, MĀKSLĀ UN LU MĀCĪBSPĒKU PĒTĪJUMOS"

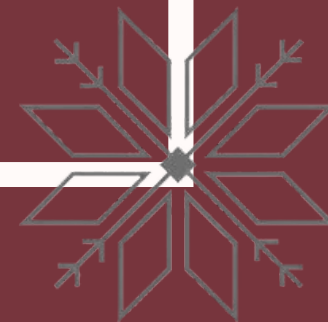
2023. GADĀ APRĪT 135 GADI KOPŠ 1888. GADA JŪNIJĀ TĪKA PUBLICĒTS ANDREJA PUMPURA EPOSS "LĀČPLĒSIS" SAISTĪBĀ AR TREŠO VISPĀRĒJO LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU NORISĒM.

DARBS TĀPIS, SINTEZĒJOT TEIKĀS, PASĀKĀS UN LAIKĀBIEDRU PRIEKŠSTATUS PAR SENĀTNI. RĀKSTNIEKĀ IECERE IZMANTOT LITERĀRĀ DARBĀ RADĪŠĀNĀI FOLKLORĀS MATERIĀLU CIĒŠI SASAUCĀS AR 19. GS. NĀCIONĀLĀ ROMĀNTISMA IDEJĀM EIROPĀ LAIKĀ, KĀD EPOSA ESĀMĪBĀ TĪKA UZTVĒRTĀ KĀ NĀCIJĀS EKSISTENCES APLIECINĀJUMS. NOZĪMĪGU IMPULSU AUTORĀM SNIEDZĀ SOMU EPOSS "KĀLEVALĀ" (KĀLEVALĀ, 1835) UN TĀ IEROSMĒ TĀPUŠĀIS IGAUŅU EPOSS "KĀLEVIPOEGS" JEB "KĀLEVDĒLS" (KĀLEVIPOEG, 1857–61).

IZSTĀDĪTS IR EPOSA 1888. GĀDĀ IZDEVUMS, UN PĀVISĀM A. PUMPURA DARBS LATVIEŠU VALODĀ IZNĀCĪS VĀIRĀK NEKĀ DESMIT REIZES, UN ATKĀRTOTĪ IZDEVUMĪ PUBLICĒTĪ GĀN 20. GS. PĪRMAJĀ PUSĒ (GĀN PĀDOMĪJU OKUPĀCIJĀS VĀRĀS APSTĀKĻOS, GĀN TRĪMDĀ), KĀ ĀRĪ PĒC LATVIJĀS NEĀTKĀRĪBAS ĀTĀJUNOŠĀNĀS. IZDOTĀS ĀRĪ ĀDĀPTĀCIJĀS UN PĀRSTĀSTĪ BĒRNU ĀUDĪTORIJĀI.

IZMANTOTĪE INFORMĀCIJĀS ĀVOTĪ

KĀLNAČS, BĒNĒDIKTS. (B.G.). "LĀČPLĒSIS", EPOSS". NĀCIONĀLĀ ENCIKĻOPĒDIJĀ. IZGŪTS NO: [HTTPS://ENCIKĻOPĒDIJĀ.LV/SKĪRKLĪS/37565--"LĀČPLĒSIS",-EPOSS](https://enciklopedija.lv/skirklis/37565--lāčplēsis,-eoss)

AR LĀČPLĒŠA TĒLU UN LATVIEŠU EPOSU SAISTĪTO TEMATIKU VAIRĀK NEKĀ 20 GADU GARUMĀ PĒTĪJUŠI ARĪ LATVIJAS UNIVERSITĀTES MĀCĪBSPĒKI. VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMAS "NACIONĀLĀ IDENTITĀTE" PROJEKTA "IDENTITĀTES ESTĒTIKA" IZDEVUMU SĒRIJĀ "LATVIEŠU PAMATTEKSTU PĒTĪJUMI" 2010.GADĀ IZDOTA PROFESORES AUSMAS CIMDIŅAS UN PROFESORA OJĀRA LĀMA SASTĀDĪTĀ GRĀMATA "LĀČPLĒŠA CEĻŠ PASAULĒ. LATVIEŠU EPOSS UN EIROPAS EPOSU TRADĪCIJAS". TAS IR PIRMAIS JAUNIZVEIDOTĀS LU HUMANITĀRO ZINĀTŅU FAKULTĀTES KOPĪGI VEIDOTAIS UN AR LU HUMANITĀRO ZINĀTŅU FAKULTĀTES NOSAUKUMU IEGRĀMATOTAIS IZDEVUMS. RAKSTUS PAR EPOSA TEORIJAS, VĒSTURES UN NACIONĀLĀS KULTŪRIDENTITĀTES TĒMĀM TAJĀ PUBLICĒJUŠI DAŽĀDU FAKULTĀTĒ PĀRSTĀVĒTO VALODU UN KULTŪRU STUDIJU SPECIĀLISTI (KLASISKAJĀ FILOLOĢIJĀ VITA PĀPARINSKA, ANGLISTIKĀ SIGMA ANKRAVA, ĢERMĀNISTIKĀ TOMASS TATERKA, LATVISTIKĀ AUSMA CIMDIŅA, MĀRA GRUDULE, IEVA KALNIŅA, JANĪNA KURSĪTE, OJĀRS LĀMS, SILVIJA RADZOBE U.C), KĀ ARĪ SADARBĪBAS PARTNERI NO CITĀM LATVIJAS UN ĀRZEMJU AUGSTSKOLĀM. KRĀJUMĀ DAŽĀDOS ASPEKTOS TIEK ANALIZĒTA EPOSA SIMBOLISKĀ NOZĪME, KĀ ARĪ LĀČPLĒŠA TĒLA IZMANTOŠANA CITU AUTORU DARBOS.

IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

LĀČPLĒŠA CEĻŠ PASAULĒ: LATVIEŠU EPOSS UN EIROPAS EPOSU TRADĪCIJAS (B.G.). LITERATURA.LV. IZĢŪTS NO : [HTTPS://WWW.LITERATURA.LV/LV/WORK/LACPLESA-CELS-PASAULE-LATVIESU-EPOSS-UN-EIROPAS-EPOSU-TRADICIJAS/1417728](https://www.literatura.lv/lv/work/lacplesa-cels-pasaule-latviesu-eposs-un-eiropas-eposu-tradicijas/1417728)

EPOSU "LĀČPLĒSIS" PASAULĒ POPULARIZĒ TULKOJUMI, ATDZEJOJUMI UN PĀRSTĀSTI – ANGLŪ, ARMĒŅU, ČEHU, DĀŅU, IGAUŅU, KRIEVU, LIETUVIEŠU, POĻU, SOMU, SPĀŅU, VĀCU VALODĀ. 21.GADSIMTĀ PUBLICĒTO "LĀČPLĒŠA" TULKOJUMU IZDEVUMU TAPŠANĀ SAVU IEGULDĪJUMU DEVUŠI ARĪ LU MĀCĪBSPĒKI – SACEROT UN TULKOJOT PRIEKŠVĀRDUS, PĒCVĀRDUS UN KOMENTĀRUS: AUSMA CIMDIŅA, KASPARS KĻAVIŅŠ, JANĪNA KURSĪTE, OJĀRS LĀMS, ALLA PLACINSKA.

"EPOSS IR LATVIEŠU DZĪVĒ KLĀTESOŠS IK DIENAS, TĀ VĒSTĪJUMU NES TOPONĪMIKA, SADZĪVES LIETAS, PRIEKŠSTATI UN KOLEKTĪVĀ ATMIŅA. TAČU TAS TURPINA FUNKCIONĒT ARĪ SAVĀ SPĒCĪGAJĀ MAĢISKAJĀ NOZĪMĒ KĀ CILTS GRĀMATA, KURA PIEDĀVĀ SPĒKA VĀRDUS ATKAL JAUNAI STĀSTA IZSTĀSTĪŠANAI UN PIEDZĪVOŠANAI. TĀDĒJĀDI LAIKA GAITĀ IR RADUŠIES VISDAŽĀDĀKIE MĀKSLAS DARBI, KAS IZSTĀSTA LĀČPLĒŠA STĀSTU, – VIENMĒR VIENU UN TO PAŠU, BET KATRREIZ CITĀDU. LĀČPLĒŠA STĀSTS IR ATKLĀTS GAN AR KINEMATOGRĀFA, GAN KOMIKSA, GAN LEĻĻU TEĀTRA UN VĒL CITIEM PAŅĒMIENIEM."

(LĀMS, OJĀRS (2007). SAPŅU UN UZVARAS DZIESMA. ĪSS PĀRSKATS PAR ANDREJA PUMPURA EPOSU "LĀČPLĒSIS".// PUMPURS, ANDREJS, LĀČPLĒSIS = EL DESCOYUNTAOSOS : POEMA ÉPICO LETÓN - RĪGA : LATVIJAS UNIVERSITĀTES AKADĒMISKAIS APGĀDS, 346. LPP.)

1905. GADĀ PIRMOREIZ PUBLICĒTA RAIŅA LUGA "UGUNS UN NAKTS", KAS LATVIEŠU 20. GS. DRAMATURĢIJĀ AKTUALIZĒJA KLASISKĀS TRAGĒDIJAS MĒROGU. PLAŠĀKU IEVĒRĪBU GUVUSI REŽISORA ALEKSANDRA RUSTEIKĀ FILMA "LĀČPLĒSIS" (1930), KAS IR PIRMĀ NOZĪMĪGĀKĀ SPĒLFILMA LATVIEŠU KINO VĒSTURĒ (SKATĀMA IZSTĀDĒ). MĀRAS ZĀLĪTES UN ZIGMARA LIEPIŅA ROKOPERA "LĀČPLĒSIS" (1988) IZPELNĪJĀS PLAŠU IEVĒRĪBU LATVIJAS VALSTISKĀS NEATKARĪBAS ATJAUNOŠANAS PRIEKŠVAKARĀ, UN ATKĀRTOTI UZVESTA 21. GADSIMTĀ. LĀČPLĒŠA TĒLS LAIKA GAITĀ SABIEDRĪBĀ IEGUVIS SIMBOLISKU VARONĪBAS NOZĪMI, PAR KO LIECINA GAN LAIKA POSMĀ NO 1920. GADA PIEŠĶIRTAIS LĀČPLĒŠA KARA ORDENIS, GAN ARĪ 21. GS. SIMBOLISKI ATZĪMĒJAMĀ LĀČPLĒŠA DIENA 11. NOVEMBRĪ, AR KURU TIEK PIEMINĒTI IZŠĶIRĪGIE NOTIKUMI LATVIJAS NEATKARĪBAS KARĀ 1919. GADĀ.

IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

KALNAČS, BENEDIKTS. (B.G.). "LĀČPLĒSIS", EPOSS". NACIONĀLĀ ENCIKLOPĒDIJA. IZGŪTS NO: [HTTPS://ENCIKLOPEDIJA.LV/SKIRKLIS/37565--LĀČPLĒSIS,-EPOSS](https://enciklopedija.lv/skirklis/37565--lāčplēsis,-eposs)

UZLIEC AUSTIŅAS UN
SKATIES REŽISORA

ALEKSANDRA RUSTEIĶA
FILMU "LĀČPLĒSIS" (1930).